

Ord.Prof.Dr. Cahit Arf

(1910 Selanik-1997 İstanbul) _____

1910 yılında Selanik'te dünyaya gelen Ord. Prof. Dr. Cahit Arf, kendi adıyla bilinen teoremleri ile dünya çapında tanınmış, ülkemizin yetiştirdiği en büyük matematikçilerden birisidir.

Yüksek öğrenimini 1932 yılında Fransa'da Ecole Normale Superieure'de tamamlamıştır. Galatasaray Lisesi'nde bir süre matematik öğretmenliği yaptıktan sonra İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi'nde çalışmış, daha sonra doktorasını yapmak için Almanya'ya gitmiştir.

1938 yılında Göttingen Üniversitesi'nde doktorasını tamamlayan Arf, 1939 yılında yurda döndükten sonra İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi'nde görevine devam etmiştir. 1943 yılında profesör, 1955 yılında da ordinaryüs profesörlüğe yükselen Arf, bu üniversitedeki görevine 1962 yılına kadar devam etmiştir. Daha sonra Robert Koleji'nde matematik dersleri vermeye başlamış ve 1964 yılında Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) Bilim Kolu Başkanı olmuştur.

Cahit Arf, daha sonra gittiği Amerika Birleşik Devletleri'nde araştırma ve incelemelerde bulunmuş; California Üniversitesi'nde konuk öğretim üyesi olmuştur. 1967 yılında yurda döndükten sonra Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde öğretim üyesi olmuştur. 1980 yılında emekli olan Cahit Arf, bir süre TÜBİTAK'a bağlı Gebze Araştırma Merkezi'nde çalışmalarını sürdürmüştür, 1985 ve 1989 yılları arasında da Türk Matematik Derneği başkanlığını yürütmüştür.

Cahit Arf'ın ilk çalışması 1939 yılında Almanya'nın ünlü bir matematik dergisi olan Crelle Journal Dergisi'nde yayınlanmıştır. Cebir, sayılar teorisi, esneklik (elasticity) teorisi, analiz, geometri ve mühendislik matematiği gibi çok çeşitli alanlarda yaptığı çalışmalarla matematiğe temel katkılarda bulunan Arf, 20'den fazla özgün yayın vermiştir.

Arf, 1948'de İnönü Ödülü'nü, 1974'de TÜBİTAK Bilim Ödülü'nü kazanmıştır. 1980 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi ve Karadeniz Teknik Üniversitesi Onur Doktorası, 1981'de de ODTÜ Onur Doktorası'nı almıştır. 1990 yılında Arf'ın onuruna Sayılar Teorisi üzerine uluslararası bir sempozyum düzenlenmiştir. İleri düzeyde araştırmalar yaptığı Halkalar ve Geometri üzerine ilk konferanslar da 1984'te İstanbul'da yapılmıştır.

Cebir konusundaki çalışmalarıyla dünyaca ün kazanan Cahit Arf, sentetik geometri problemlerinin cetvel ve pergel yardımıyla çözülebilirliği konusunda yaptığı çalışmalarla da tanınmış, cisimlerin kuadratik formlarının sınıflandırılmasında ortaya çıkan değişmezlerle ilişkin "Arf Değişmezi (Arf Invariant)", "Arf Halkaları (Arf Rings)" ve Arf Kapanışı (Arf

Closure) gibi, literatürde kendi adıyla anılan çalışmalarıyla matematik dünyasının önde gelen bilim insanları arasında yer almıştır. Matematik literatürüne bu kavramların yanı sıra "Hasse-Arf Teoremi (Hasse-Arf Teorem)" olarak anılan teoremi de kazandırmıştır.

Cahit Arf 1997, yılı sonunda vefat etmiştir.
